

תורה ממרום לפרשת וילך

חזק ואמץ

מאת : עזרא מרום

בס"ד

משה רבנו עומד למות והוא מעביר את שרביט ההנהגה ליהושע ומעודד ומחזק אותו ואת העם בתחילה מדבר אל העם: "וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל...חיזקו ואימצו אל תערצו מפניהם כי ד' אלוקיך הוא ההולך עימך לא ירפך ולא יעזבך" אח"כ הוא קורא ליהושע "ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל חזק ואמץ כי אתה תביא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע ד' לאבותם לתת להם ואתה תנחילנה אותם. ד' ההולך לפניך הוא יהיה עימך לא ירפך ולא יעזבך לא תירא ולא תחת". המילים "חזק ואמץ" חוזרות כמה פעמים ומטרתם לעודד ולחזק, להיות אמיץ ולא לפחד כי "ד' אלוקיך עימך לא ירפך ולא יעזבך". להלן נעמוד בקצרה על חשיבות העידוד והחיזוק כפי שמתבטא בצמד המילים: "חזק ואמץ".

במילון מוגדר עידוד כ "חיזוק רוחו של אדם לעשות או לבצע דבר מה". בתורת הפסיכולוגיה מטרת העידוד לחזק את האמונה של האדם בעצמו, ביכולותיו ובכוחותיו ולטעת בו אומץ ואופטימיות. זה אמור לכל תחומי החיים ובעיקר בעצמו החינוך. כאשר ההורים מעודדים את הילד או אדם מעודד את חברו הוא גורם לו להגביר את בדימוי העצמי שלו באופן שהוא מאמין שהוא מסוגל ויכול לבצע משימות וכתוצאה מזה האדם יצליח בביצועיו ויהיה מאושר. כאשר ההורים או המורים מבדים ומעריכים את הילד וסומכים עליו זה מחזק אצלו את הרגשת השייכות והשותפות. הידיעה שאני חלק ממשהו שלם, שיש לי גיבוי ותמיכה זה עוזר לי להצליח. העידוד חשוב במיוחד לאלה שאינם מעיזים לבצע, את זה שנכשל ומפחד לנסות שוב.

לענייננו, בני ישראל עומדים לפני הכניסה לארץ, אל הבלתי נודע, ומצפים להם אתגרים והתמודדויות המלווים בחששות וכן במצב זה הם זקוקים לחיזוק. גם משה רבנו זקוק לעידוד לפני קבלת המנהיגות על ישראל.

עידוד הוא סוג של אומנות. תורתנו הקדושה מלמדת אותנו את חשיבות העידוד והחיזוק והיא גם מנחה כיצד לעשות זאת. הקב"ה בעצמו מנחה את משה כיצד להכין את יהושע לתפקיד החדש כפי שנאמר בפרשת פנחס: "ויאמר ד' אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו והעמדת אותו לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה וצוית אותו לעיניהם ונתת מהודך עליו למען ישמעו כל עדת ישראל ונתת מהודך עליו למען ישמעו כל עדת בני ישראל". מפסוקים אלה אפשר ללמוד שכאשר מעודדים יש לשים לב לא רק למילים אלא גם לאופן שבו הן נאמרות בהתאם לנסיבות. הקב"ה לא מרבה במילות שבח על יהושע אודות אישיותו ומעשיואלא מתאר בקצרה "איש אשר רוח בו". שלש הנחיות ד' נותן למשה בבחירת יהושע:

1. להביע אימון "וסמכת ידך עליו".

2. להקרין כח ולהאציל סמכויות " ונתת מהודך עליו".

3. להטיל עליו את התפקיד בפרהסיה לעיני כולם ככתוב " וצוית לעיניהם". במילים אחרות משה אומר ליהושע לעיני כולם: אני סומך עליך ואני בחרתי אותך. תפעל ללא מורא ופחד כי אני איתך ואתה יכול להצליח.

העיקרון הנלמד מהאמור לעיל שכדי לעודד אין צורך להכביר במילים או להרבות בנאומים. יש צורך בהבעת אימון ומתן תחושת הערכה כלפי מקבל העידוד. כך נוהג הקב"ה כפי שתיארנו לעיל וכך גם נוהג משה שמסתפק רק בשתי מילים: "חזק ואמץ" !.

יהי רצון שנזכה להפנים וליישם את המסרים שהזכרו ואז ויתקיימו בנו דברי הקב"ה ליהושע אחרי מות משה: " רק חזק ואמץ מאד לשמור ולעשות את כל דברי התורה...למען תשכיל בכל אשר תלך" ! (יהושע א,7).

לרפואת
שלום מכבוש בן מזל